

Amit az új támogatási rendszerrel (2023-2029) tudni érdemes

Madarász István
Agrárminisztérium
Támogatáspolitikai Főosztály

1. A közvetlen támogatások 2023-tól

Új KAP (2023-2027) erősödő zöld elvárásokkal

Új KAP célok 9+1

- 1. Tisztességes bevételek a mezőgazdaságban
- 2. Ágazat versenyképességének növelése
- 3. Kiegyensúlyozottabb erőviszonyok az élelmiszerláncban
- 4. Éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések
- 5. Természeti erőforrások fenntartható használata
- 6. Tájak és a biológiai sokféleség megőrzése
- 7. Generációs megújulás támogatása
- 8. Vidéki térségek gazdasági élénkítése
- 9. Élelmiszer-minőség és az egészség védelme

Átfogó célkitűzés: tudásátadás, innováció, digitalizáció

Zöld Megállapodás KAP kapcsolódása

- Farm2Fork stratégia és a Biodiverzitás stratégia

Zöld Megállapodás céljai (2030)

- 50% növény-védőszer
használat

25% ökológiai
gazdálkodás

- 50% antibiotikum
használat

50% tápanyagvesztés
csökkentés és - 20%
műtrágya használat

+ 10% változatos
tájképi elemek

KAP I. pillér közvetlen támogatások változása

2022		2023
SAPS		Alaptámogatás
Zöldítés		Agro-ökológiai alapprogram (AÖP) (önkéntes)
Fiatal gazda támogatás		Fiatal gazda támogatás
Termeléshez kötött támogatás		Termeléshez kötött támogatás
VAGY Kistermelői támogatás		Kistermelői támogatás
Átmeneti nemzeti támogatás (nemzeti forrásból finanszírozott)		Redisztributív támogatás
		Átmeneti nemzeti támogatás (nemzeti forrásból finanszírozott)

Területalapú támogatás - 2023. évi kérelmek*

- Összes területalapú támogatást igénylő: 154 848 termelő
- Igényelt alaptámogatás (SAPS) jogosult területe: 4,96 millió hektár

Jogcím megnevezése	euró/hektár	forint/hektár (389,5 Ft/euró árfolyam)
Alaptámogatás (BISS)	**139,0	**54 246
Újraosztó támogatás emelt	81,97	32 012
Újraosztó támogatás csökkentett	43,92	17 728
Agrárökológiai program (AÖP)	***60,63	***23 619
Fiatal gazdák támogatása	81,62	31 965

*A kérelmezett adatok alapján készült modellszámítás során becsült érték. A Kincstár ellenőrzése alapján az összegek változhatnak.

** Az AÖP függvényében növekedhet az összeg ***A KAP ST-ben meghatározott minimum érték

Termeléshez kötött támogatások értékei - 1. (2023. évi kérelmek tükrében*)

Megnevezés	Igényelt terület	Fajlagos támogatás	
	ha	euró	forint, 389,5 Ft/euró
Cukorrépa	14 609	541,83	211 043
Rizs	2 339	845,99	329 512
Ipari zöldség	49 846	313,25	122 012
Zöldség	31 197	206,92	80 597
Ipari olajnövény	4 144	**142,47	**54 137

*A kérelmezett adatok alapján készült modellszámítás során becsült érték. A Kincstár ellenőrzése alapján az összegek változhatnak.

**A KAP ST-ben meghatározott maximum érték

Termeléshez kötött támogatások értékei - 2. (2023. évi kérelmek tükrében*)

Megnevezés	Igényelt terület	Fajlagos támogatás	
	ha	euró	forint, 389,5 Ft/euró
Gyümölcs extenzív	31 336	**191,39	**74 546
Gyümölcs intenzív	18 263	364,35	141 914
Szemes fehérje	66 679	239,40	93 246
Szálas fehérje	182 394	60,23	23 459

*A kérelmezett adatok alapján készült modellszámítás során becsült érték. A Kincstár ellenőrzése alapján az összegek változhatnak.

**A KAP ST-ben meghatározott maximum érték

Termeléshez kötött támogatások értékei – 3. (2023. évi kérelmek tükrében*)

Megnevezés	Kérelemszám	Fajlagos támogatás	
	darab	euró	forint, 389,5 Ft/euró
Anyajuh	733 449	29,68	11 560
Anyatehén	229 139	151,14	58 868
Hízottbika	70 656	**65,22	**24 783
Tejhasznú tehén	206 211	331,09	128 959

*A kérelmezett adatok alapján készült modellszámítás során becsült érték. A Kincstár ellenőrzése alapján az összegek változhatnak.

**A KAP ST-ben meghatározott maximum érték

Előlegfizetés- és részfizetés - 2023

- 2023. október 16. és december 31. között a következő jogcímenek zajlik előleg- és részfizetés:
 - alaptámogatás (BISS) – kifizetés: 59,9 milliárd forint (11.02)
 - újraosztó támogatás – kifizetés: 21,8 milliárd forint (11.02)
 - termeléshez kötött
 - anyajuh
 - hízott bika
 - tejhasznú tehén – kifizetés: 6,1 milliárd forint (11.02)
 - intenzív gyümölcs
 - extenzív gyümölcs támogatás
- Az előleg- és részfizetést követően továbbra is a tavasz folyamán végfizetésre kerül sor.

2. Kérelmezési sajátosságok és tapasztalatok - 2023

Kérelmezési sajátosságok és tapasztalatok

- A Területi Monitoring Rendszer (TMR) keretében szeptember elejétől 33 ezer adminisztratív egyeztető végzés küldött ki a Kincstár.
- A végzésre az ügyfelek nagy számban válaszoltak az Egységes Kérelem módosításával, vagy georeferált kép beküldésével.
- Azokban az esetekben, ahol egyáltalán nem kapott választ a Kincstár, ott helyszíni ellenőrzést rendeltek el a tényállás tisztázására.
- Alapvetően a rendszer jól vizsgázott, a TMR-el kapcsolatos adminisztratív feladatok október első felére már lezárultak, a követő helyszíni ellenőrzési feladatok is időszerűen teljesülnek ahhoz, hogy az érintett ügyfelek előlegfizetésben vagy részfizetésben részesüljenek.

2022. évi ortofotó – a tavak még több mint 200 méterrel a tábla területén kívül voltak találhatóak

2023. augusztusi Sentinel műholdfelvétel – a vízfelszín növekedését nem vették figyelembe, az igénylés nem a valóságnak megfelelően, hanem a korábbi évi adatok alapján történt

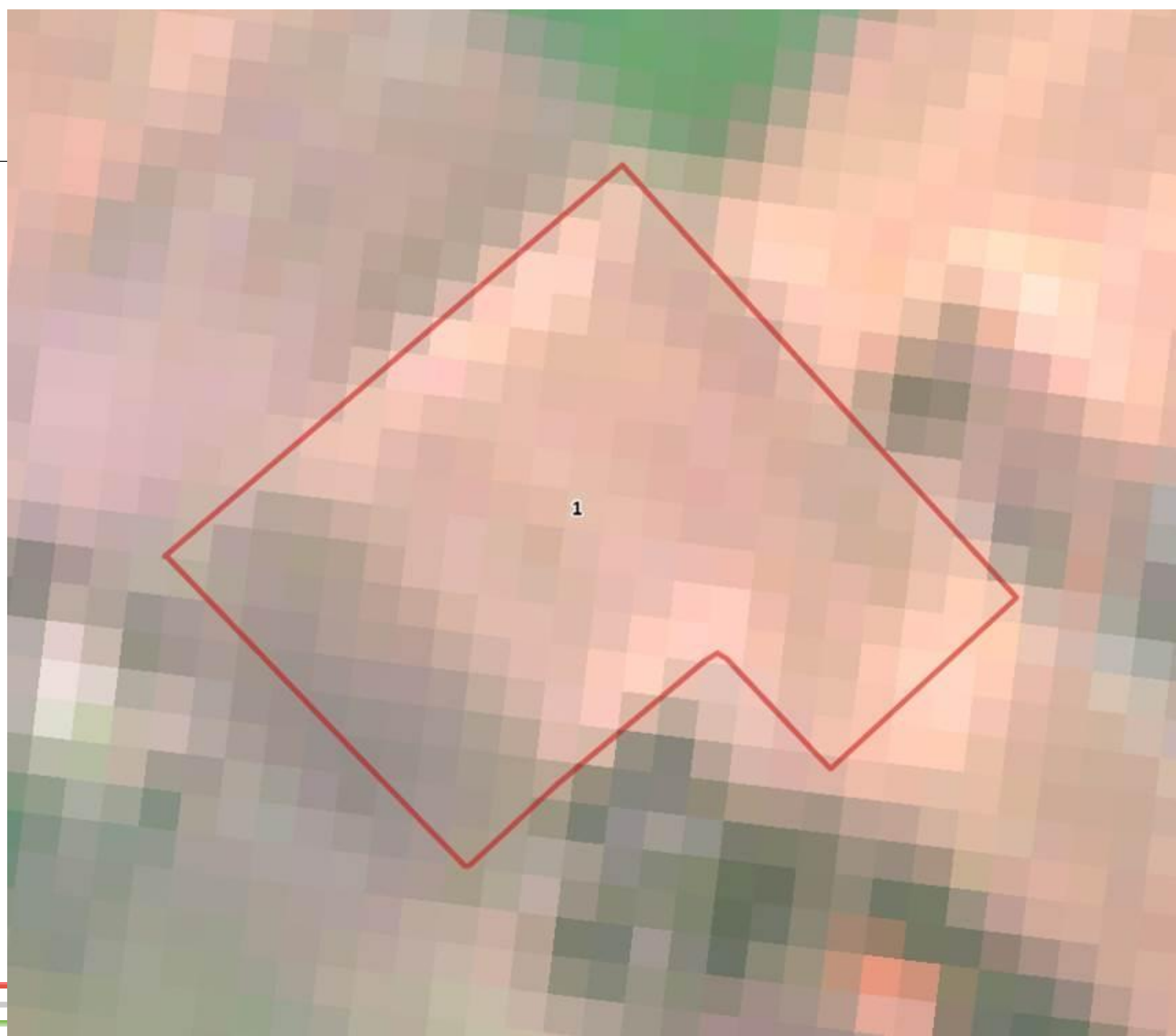
AGRÁRMINISZTERIUM

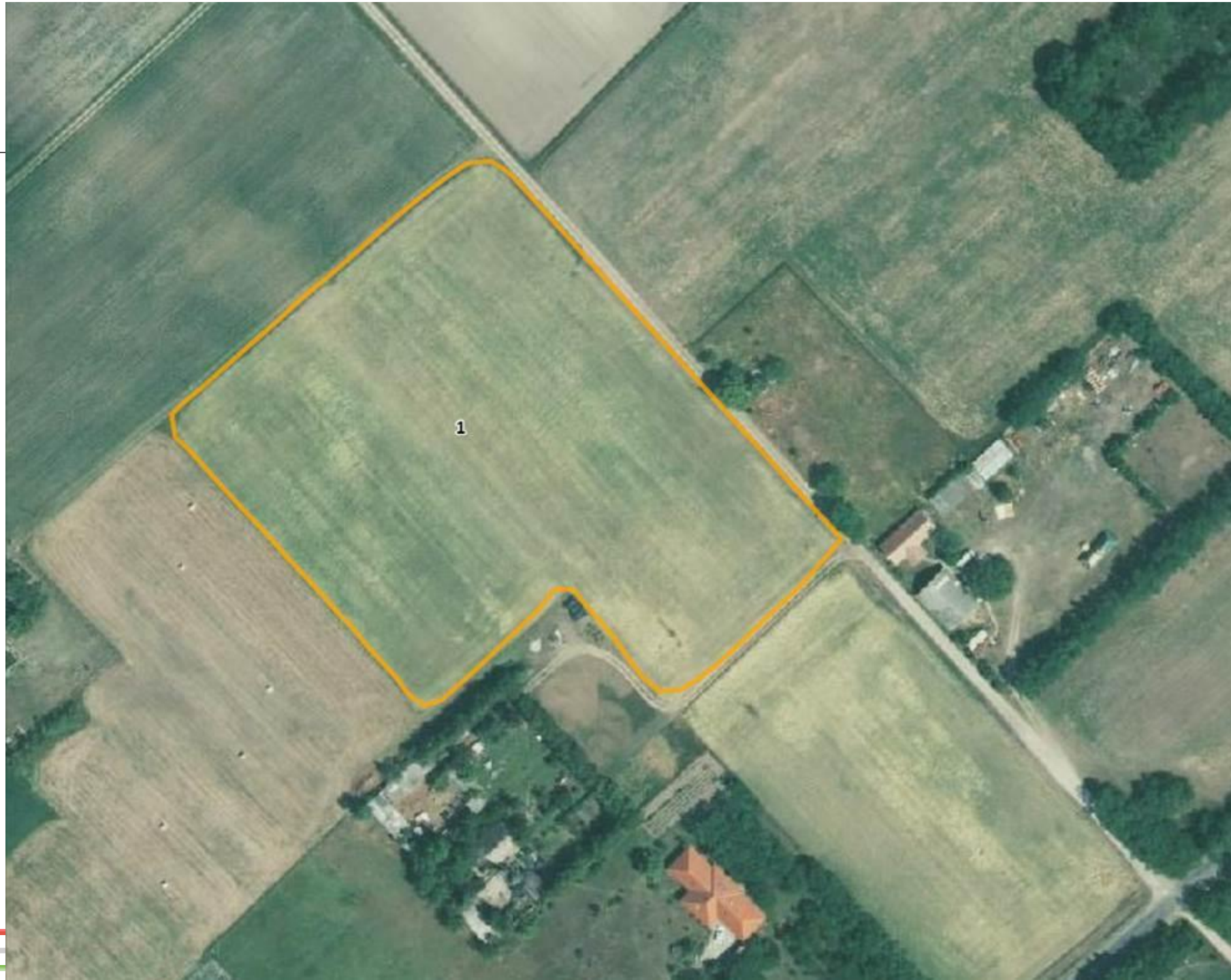
Klasszikus
inhomogén
felszínborítás
ortofotón

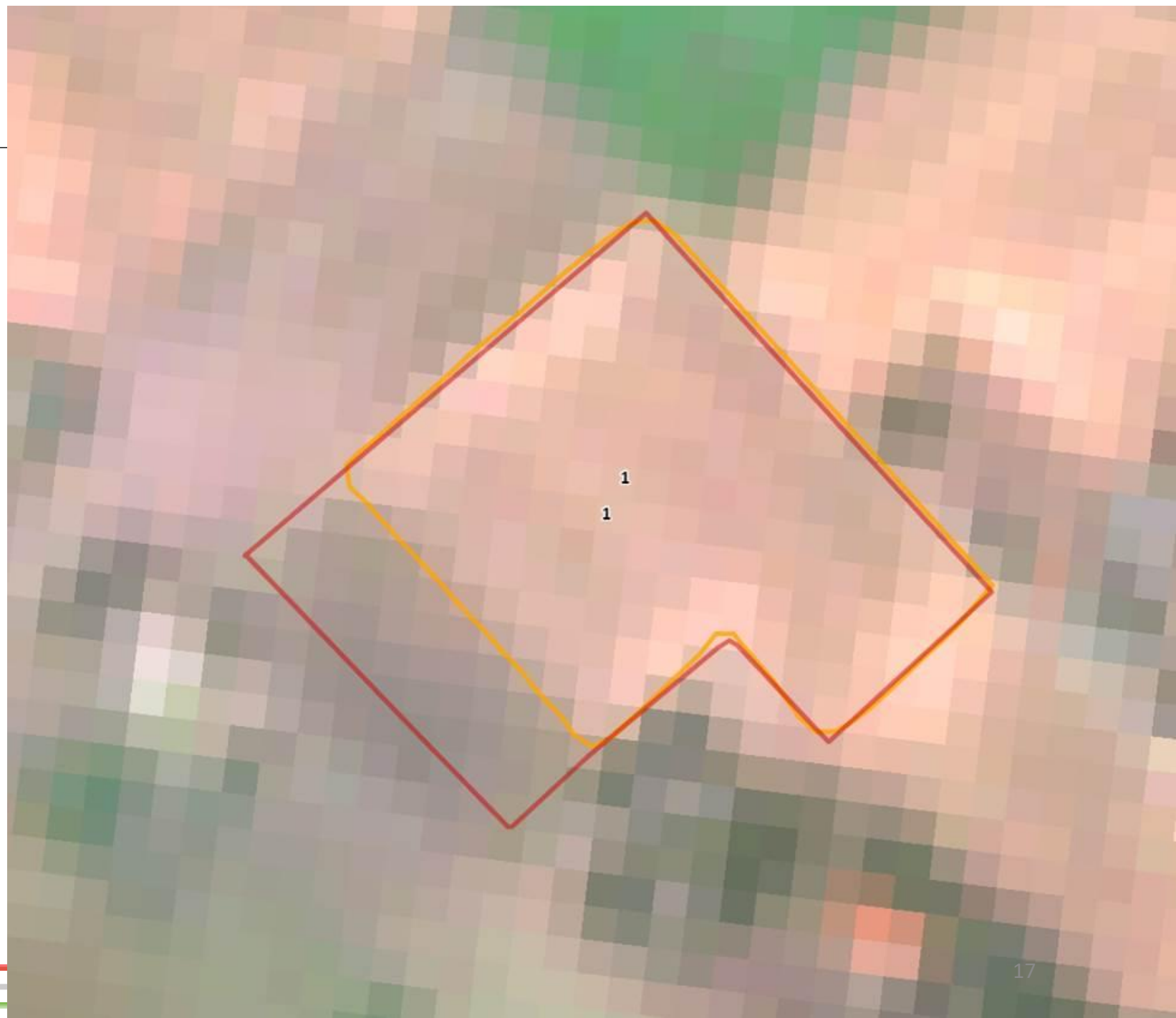
Klasszikus
inhomogenitás
felszínborítás
Sentinelen

Helyszíni
ellenőrzés
nyomán
kialakult
geometria
ortofotón

Helyszíni
ellenőrzés
nyomán
kialakult
geometria a
Sentinelen

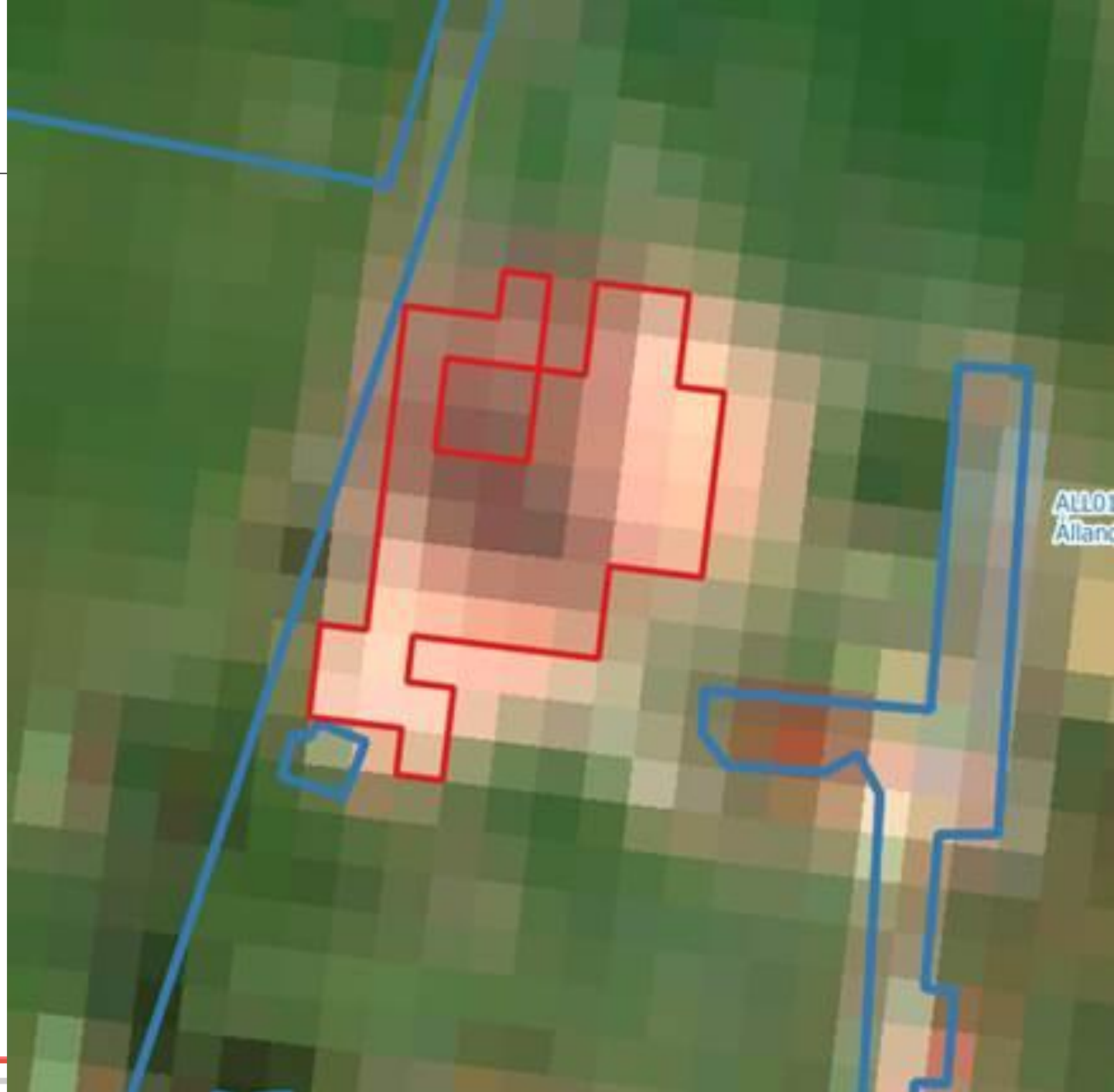

Túllegeltetés ortofotón

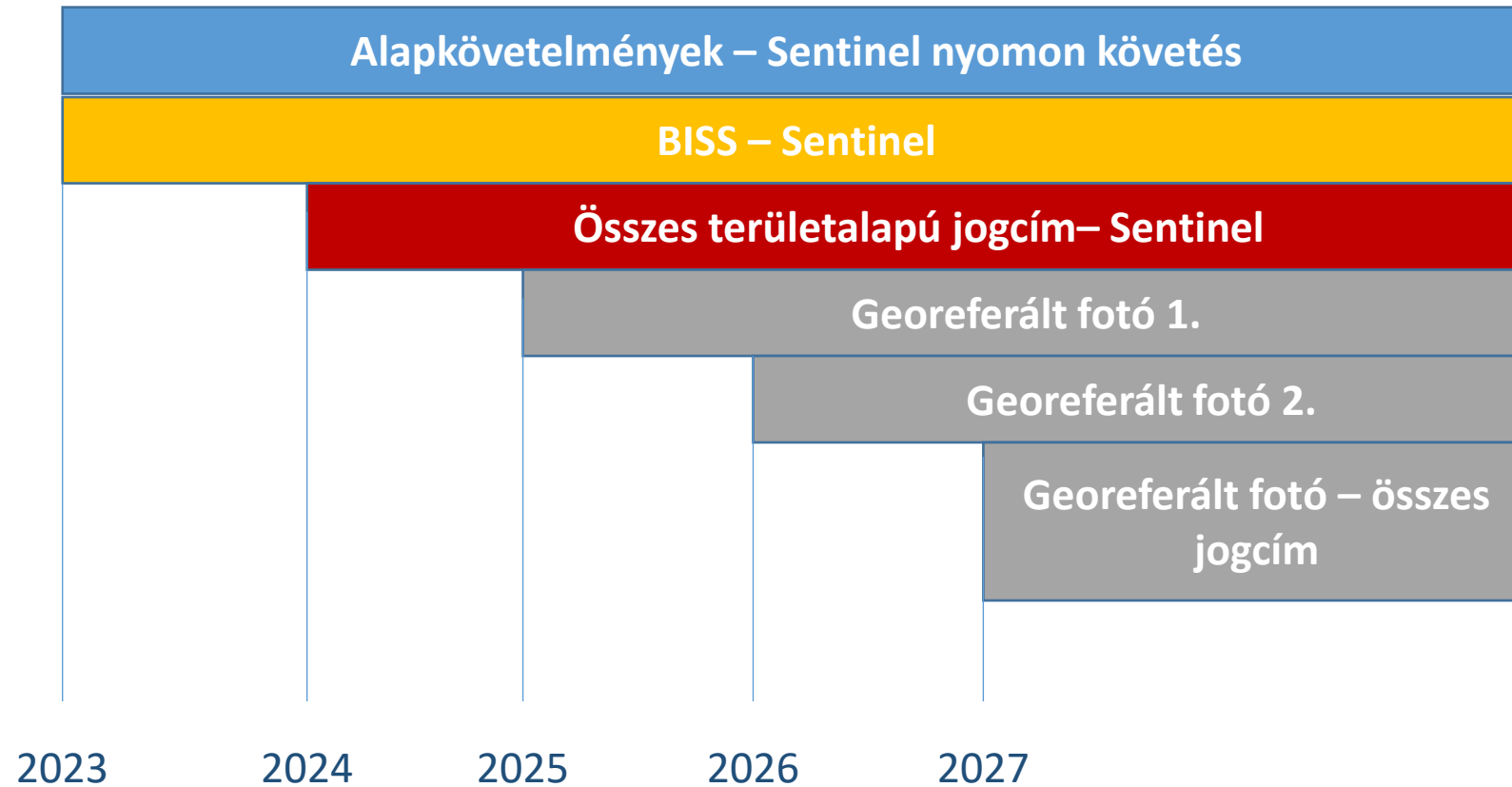
Túllegeltetés a Sentinelen

Mobilgazda mobiltelefonos alkalmazás

- A TMR végzésekben szereplő meg nem felelések mellé automatikusan generált a Kincstár képkészítési feladatot is az ügyfeleknek, hogy egyet nem értésük esetén dokumentálhassák a terepi tényállást az adott mezőgazdasági táblán.
- Ennek hatására idén ma már több, mint **37 ezer felhasználói fiókot** tartanak számon, **25 ezer** képet kapott a Kincstár a TMR végzésre adott reakcióképp, és **11 ezer képet** más indokkal (főképp az AÖP alternáló kasza használatát előíró gyakorlat betartásának dokumentálására).
- **2025-től kezdődően viszont** – a Európai Bizottság vonatkozó jogszabálya alapján – **a fotó készítés kötelező lesz**, ha a gazdálkodó ennek nem tesz eleget, akkor támogatási igényét jogosulatlanként kell kezelni.

TMR bevezetés idővonal

3. KAP Stratégiai Terv módosításának eredményei a közvetlen támogatások terén és a piaci intézkedésekben

KAP Stratégiai Terv első módosításának legjelentősebb elemei

- 1. Feltételelesség** változása a HMK4, 6, 8, valamint a kis vizes élőhelyek és a gyomosodás szabályainál
 - 2. Agro-ökológiai Program (AÖP)** gyakorlatok bővítése gyepen és szankciórendszer sávossá alakítása
 - 3. Új ágazati beavatkozások** kidolgozása, az egyik a zöldség-gyümölcs termelői szervezetek személyre szabott tanácsadása, a másik a borágazatban megvalósuló innovatív beruházások
-
-

KAP Stratégiai Terv első módosítása a Feltételelesség szabályaiban (I-II. pillér) 1.

- A felszíni vizek potenciális diffúz szennyezésének elkerülése érdekében a **HMKÁ 4.** szabályainak kiegészítése a műtrágya, a szervestrágya és a növényvédőszerrel együtt, a **talaj- és növénykondicionáló szerek parti sávban történő alkalmazásának tilalmával.**
- A minimális talajborítás fenntartását a **HMKÁ 6.** szabályai között **másodvetéssel is** lehet teljesíteni, ez az eredeti szándék egyértelműbb megfogalmazása.
- A vetésforgó szántóterületeken **HMKÁ 7.** szabályai között a "**keverék**" **fajok pontosítása**, aminek következtében bővül az elfogadható keverékek listája.

KAP Stratégiai Terv első módosítása a Feltételelesség szabályaiban (I-II. pillér) 2.

- Nem termelő elemek fenntartása előírásnál a **HMKÁ 8.** szabályainak egyszerűsítése azzal, hogy ökológiai határsáv néven egyesítjük a táblaszegélyt és a fás-cserjés sávot és a magányosan álló fa elszámolható területének pontosítása (ez nem okoz változást).
- Lényeges módosítási javaslat, hogy **kis vizes élőhely** lehatárolásra és támogathatóvá válik nem csak szántóterületen, hanem gyepen is.
- A **gyomosodás részletszabályai** bekerülnek a Stratégiai Terv fogalmakat és minimumkövetelményeket leíró (4.) fejezetébe (ez nem okoz változást).

KAP Stratégiai Terv első módosítása az Agro- ökológiai Programban (AÖP, I. pillér) 1.

AGRÁRMINISZTERIUM

Gyepterületen választható gyakorlatok változásai:

- **Új gyakorlatok**
 - a kaszálást követően min. 10 cm-es tarlómagasság meghagyása (1 pont) és
 - a gyepterületek legalább 50%-ának legeltetése őshonos haszonállat-fajtával (1 pont)
- **Módosuló gyakorlat** a gyepterületek kaszálása során az alternáló kasza mellett
 - hátsó felfüggesztésű, szársértő nélküli, illetve
 - vontatott, szársértő nélküli kasza használata
- Kizárólag nem Natura 2000 gyepterületen választható gyakorlat a ***gyepterületek megőrzése*** – üzemi szinten az előző évi gyepterületekhez viszonyítva parcella szintű megőrzéssel, míg az ideiglenes gyepek elhelyezkedése változhat.

KAP Stratégiai Terv első módosítása az Agro- ökológiai Programban (AÖP, I. pillér) 1.

Ültetvényekben választható gyakorlat változása:

- Lehetővé válik egyes speciális ültetvények részvétele
 - rövid vágásfordulójú sarjztatásos energiaültetvények,
 - ipari faültetvények és
 - bizonyos energianád-ültetvények.
- Biológiai ágens alkalmazása gyakorlat kiegészítésre kerül a feromonos légtértelítéssel.

KAP Stratégiai Terv első módosítása az Agro- ökológiai Programban (AÖP, I. pillér) 2.

AGRÁRMINISZTERIUM

Az Agro-ökológiai Program eredeti beavatkozásában ha egy termelő nem teljesítette az előírásokat akkor a teljes támogatástól elesett. A beavatkozás újdonsága, valamint az ágazati és a finanszírozói **visszajelzések indokolták a sávos szankciórendszer** bevezetését:

- A mezőgazdasági termelő minden földhasználati kategóriában teljesíti az összes választott gyakorlatot - **100%-os kifizetés.**
- A mezőgazdasági termelő csak egy földhasználati kategóriában NEM teljesíti a választott gyakorlatokat, DE a gazdaság teljes területének legalább 70%-án teljesíti - **50%-os kifizetés.**
- A mezőgazdasági termelő csak egy földhasználati kategóriában NEM teljesíti a gyakorlatokat, DE a gazdaság teljes területének legalább 50%-án teljesíti - **30%-os kifizetés.**
- A gazdálkodó NEM teljesíti a választott gyakorlatokat egynél több földhasználati kategóriában vagy a gazdaság teljes területének több mint 50%-án - **NINCS kifizetés.**

A fenti sávos szankciórendszer bevezetésére **már az idei, 2023. évi támogatások** esetében is lehetőség lesz.

Köszönöm a figyelmüket!